

**คู่มือการปฏิบัติงาน
(Work Manual)**

กระบวนการ

ตรวจคัดเลือกและประเมินผลเพื่ออนุญาตให้เป็นผู้นำเข้า ผู้ส่งของออกระดับมาตรฐานเออีโอ
และตัวแทนออกของระดับมาตรฐานเออีโอ

กรมศุลกากร

กระทรวงการคลัง

ส่วนมาตรฐานเออีโอ กองมาตรฐานพิธีการและราคาศุลกากร

จัดทำขึ้น ณ วันที่ 18 เดือน มีนาคม พ.ศ. 2562

แก้ไขปรับปรุงข้อมูลล่าสุด ณ วันที่ 1 มีนาคม 2566

สารบัญ

	หน้า
วัตถุประสงค์	3
ขอบเขต	3
คำจำกัดความ	3
หน้าที่ความรับผิดชอบ	4
กระบวนการ	4
คำอธิบายผังกระบวนการ	4
ขั้นตอนการปฏิบัติงาน	5
มาตรฐานการปฏิบัติงาน	6
ระบบติดตามและประเมินผล	6
เอกสารอ้างอิง	7
แบบฟอร์มที่ใช้	7

1. วัตถุประสงค์

1.1. เพื่อให้กรมศุลกากรมีคู่มือการปฏิบัติงานตรวจคัดเลือกและประเมินผลเพื่ออนุญาตให้เป็นผู้นำของเข้า ผู้ส่งของออกระดับมาตรฐานเออีโอและตัวแทนออกของระดับมาตรฐานเออีโอที่แสดงถึงรายละเอียดขั้นตอนการปฏิบัติงานของกิจกรรม / กระบวนการต่าง ๆ ของหน่วยงานอย่างถูกต้อง ชัดเจน โปร่งใส ที่มุ่งไปสู่การบริหารคุณภาพทั่วทั้งองค์กร ในการปฏิบัติงานที่บรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพ ด้วยคุณภาพมาตรฐานเดียวกัน และบรรลุข้อกำหนดที่สำคัญของกระบวนการ

1.2. เพื่อให้เห็นถึงภาพรวมการปฏิบัติงาน หรือกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานของฝ่ายตรวจคัดเลือก และประเมินผล ส่วนมาตรฐานเออีโอ กองมาตรฐานพิธีการและราคาศุลกากร เพื่อใช้ในการดำเนินงาน ตรวจสอบปรับปรุง และเรียนรู้พัฒนาสำหรับผู้ปฏิบัติงานใหม่ รวมถึงการยกระดับการปฏิบัติงานไปสู่ความเป็นมืออาชีพ

1.3. เพื่อใช้แสดงหรือเผยแพร่ให้กับผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและบุคคลภายนอกได้รับรู้ เข้าใจกระบวนการปฏิบัติงาน และใช้ประโยชน์จากกระบวนการดังกล่าวเพื่อขอรับบริการหรือบูรณาการที่ตรงกับความต้องการ

1.4. เพื่อเป็นการกำกับดูแล ให้คำปรึกษา และประสานความร่วมมือกับผู้ประกอบการระดับมาตรฐานเออีโอ ในการรักษาความปลอดภัยในห่วงโซ่อุปทานร่วมกัน

2. ขอบเขต

เอกสารฉบับนี้แสดงถึงกระบวนการหลักของฝ่ายตรวจคัดเลือกและประเมินผล ส่วนมาตรฐานเออีโอ กองมาตรฐานพิธีการและราคาศุลกากร โดยครอบคลุมถึงกระบวนการตั้งแต่การให้คำปรึกษา การรับสมัคร การตรวจเอกสารประกอบการสมัคร การตรวจประวัติการกระทำผิด การตรวจประเมินสถานประกอบการ การเสนอเรื่องพิจารณาอนุญาต การวางหลักทรัพย์ค้ำประกัน (รวมถึงการเปลี่ยนแปลงข้อมูลและหลักทรัพย์ค้ำประกัน) การพิจารณาคำร้องขอให้ทบทวนผลการพิจารณา กรณีผู้สมัครไม่ผ่านการพิจารณา และการออกเลขอ้างอิงผู้ประกอบการระดับมาตรฐานเออีโอ (AEO Reference Number)

3. คำจำกัดความ

3.1. คำว่า “ประกาศกรมศุลกากร” ในเอกสารฉบับนี้ หากมิได้กล่าวถึงเลขที่ประกาศกรมศุลกากร ให้หมายความถึงประกาศกรมศุลกากรที่ 120/2561 ลงวันที่ 8 พฤษภาคม 2561 เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการเป็นผู้นำของเข้า ผู้ส่งของออกระดับมาตรฐานเออีโอ และประกาศกรมศุลกากรที่ 121/2561 ลงวันที่ 8 พฤษภาคม 2561 เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการเป็นตัวแทนออกของระดับมาตรฐานเออีโอ

4. หน้าที่ความรับผิดชอบ

4.1. ดำเนินการรับสมัคร ตรวจสอบเอกสารประกอบการสมัคร และตรวจสอบคุณสมบัติของผู้ประกอบการที่สนใจเข้าร่วมโครงการผู้ประกอบการระดับมาตรฐานเออีโอ

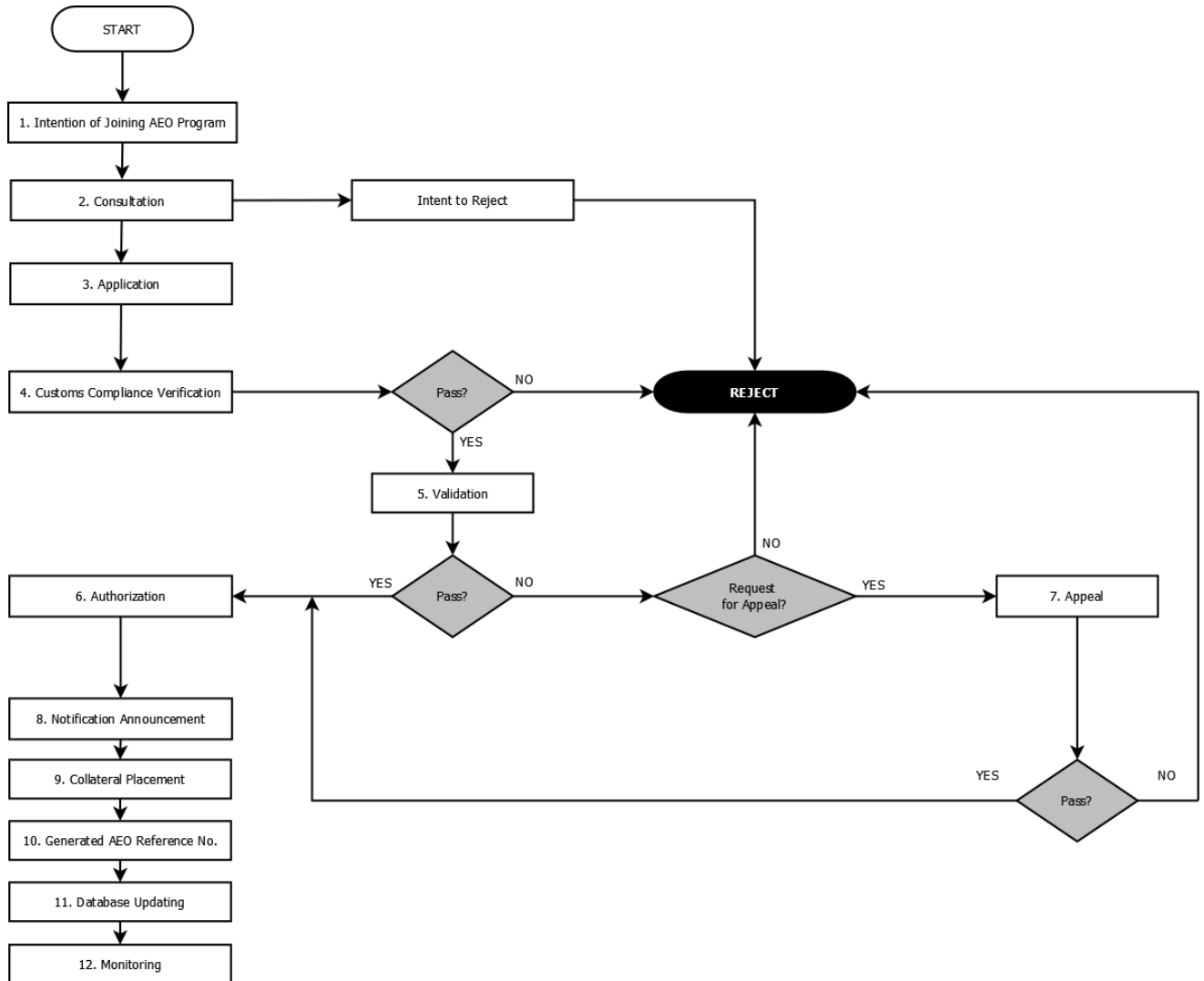
4.2. ดำเนินการตรวจสอบสถานประกอบการ และพิจารณาคัดเลือกผู้ประกอบการที่มีคุณสมบัติตรงตามข้อกำหนด เสนอกรมฯ อนุญาตให้เป็นผู้ประกอบการระดับมาตรฐานเออีโอ

4.3. ศึกษาวิเคราะห์ กำหนดแผนงาน การตรวจสอบ การติดตามและประเมินผล (AUDIT PLAN)

4.4. ดำเนินการตรวจสอบติดตามผลการดำเนินการของผู้ประกอบการที่ได้รับการรับรองสถานะภาพเป็นผู้ประกอบการระดับมาตรฐานเออีโอแล้ว เพื่อให้คงไว้ซึ่งคุณสมบัติตามมาตรฐานที่กำหนด

4.5. จัดทำฐานข้อมูล รวมทั้งปรับปรุงข้อมูลให้เป็นปัจจุบันเสมอ เพื่อเป็นศูนย์กลางข้อมูลเกี่ยวกับผู้ประกอบการระดับมาตรฐานเออีโอ และสนับสนุนข้อมูลให้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

5. กระบวนการ

คำอธิบายผังกระบวนการ

ผู้รับผิดชอบ:

ฝ่ายตรวจคัดเลือกและประเมินผล ส่วนมาตรฐานเออีโอ กองมาตรฐานพิธีการและราคาศุลกากร

ระยะเวลาดำเนินการ:

กรมศุลกากรจะพิจารณาสถานภาพภายหลังจากที่ได้ทำการตรวจสอบเอกสาร ตรวจสอบคุณสมบัติและสถานประกอบการแล้ว โดยจะประกาศผลให้ทราบภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ได้รับเอกสารประกอบการพิจารณาถูกต้องครบถ้วนและปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่กำหนด

6. ขั้นตอนการปฏิบัติงาน

6.1. เมื่อผู้ประกอบการมีความประสงค์ที่จะสมัครเข้าร่วมโครงการผู้ประกอบการระดับมาตรฐานเออีโอ สามารถติดต่อเพื่อขอเข้ารับคำปรึกษา (2. Consultation) ได้ ซึ่งในขั้นตอนนี้สำหรับผู้ประกอบการบางรายที่มีความพร้อม อาจจะต้องขอเข้ารับคำปรึกษาได้ แต่โดยส่วนใหญ่แล้วจะมีการติดต่อประสานงานเพื่อนัดแนะถึงการสมัคร การเตรียมการทางด้านเอกสาร การเตรียมการทางด้านการตรวจประเมินสถานประกอบการ เป็นต้น

หากผู้ประกอบการศึกษาข้อมูลแล้วพบว่า สถานประกอบการของตนยังไม่มีความพร้อม หรือยังบกพร่องในข้อกำหนดบางประการ สามารถแจ้งเพื่อไม่ดำเนินโครงการต่อได้ หรือแม้ว่าได้ยื่นใบสมัครตามลำดับถัดไปแล้ว ต้องการถอนการสมัครก็สามารถทำได้ โดยไม่มีค่าใช้จ่ายแต่อย่างใด

6.2. เมื่อผู้ประกอบการมีความพร้อมที่จะยื่นใบสมัครเป็นผู้ประกอบการระดับมาตรฐานเออีโอ (3. Application) สามารถยื่นใบสมัครและเอกสารประกอบได้ที่ฝ่ายตรวจคัดเลือกและประเมินผล ส่วนมาตรฐานเออีโอ กองมาตรฐานพิธีการและราคาศุลกากร โดยเอกสารที่ต้องใช้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ประกาศกรมศุลกากร

6.3. เมื่อส่วนมาตรฐานเออีโอลงรับใบสมัครแล้ว จะต้องมีการตรวจประวัติการกระทำผิดตามหลักเกณฑ์ประกาศกรมศุลกากร (4. Customs Compliance Verification) ไปยังด้านศุลกากร/สำนัก/สำนักงาน โดยหากผลการตรวจสอบประวัติฯ พบว่ามีการกระทำผิดตามหลักเกณฑ์ประกาศกรมศุลกากร กำหนด จะส่งผลให้ผู้ประกอบการถูกยกเลิกใบสมัครได้

6.4. เมื่อส่วนมาตรฐานเออีโอตรวจสอบเอกสาร ตรวจสอบประวัติการกระทำผิดฯ เรียบร้อยแล้ว จะดำเนินการนัดผู้ประกอบการเพื่อตรวจสอบสถานประกอบการ (5. Validation) ทั้งในส่วนของสำนักงานใหญ่ และสาขา ที่เกี่ยวข้องกับการเคลื่อนย้ายสินค้า และข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับสินค้า รวมไปถึงการปฏิบัติพิธีการศุลกากร

6.5. หากผู้ประกอบการผ่านการตรวจประเมินสถานประกอบการ หรือนำส่งเอกสารเพิ่มเติมครบถ้วนแล้ว ฝ่ายตรวจคัดเลือกและประเมินผล จะดำเนินการเสนอเรื่องพิจารณาอนุญาตให้เป็นผู้ประกอบการระดับมาตรฐานเออีโอ (6. Authorization) โดยเสนอเรื่องผ่านผู้อำนวยการกองมาตรฐานพิธีการและราคาศุลกากร และอธิบดี หรือรองอธิบดีฯ ที่ได้รับมอบอำนาจ เพื่อออกประกาศกรมศุลกากร (8. Notification Announcement) ต่อไป

กรณีที่ผู้สมัครไม่ผ่านการพิจารณา กรมศุลกากรจะมีหนังสือแจ้งผลการพิจารณาพร้อมเหตุผลให้ทราบ โดยผู้สมัครสามารถยื่นคำร้องขอให้ทบทวนผลการพิจารณา ตามแบบนท่ายประกาศกรมฯ (7. Appeal) ณ ส่วนมาตรฐานเออีโอ กองมาตรฐานพิธีการและราคาศุลกากร ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือ พร้อมแนบเอกสารและหลักฐานที่จำเป็นเพิ่มเติม กรมศุลกากรจะดำเนินการพิจารณาทบทวนและแจ้งผลให้ทราบภายในสี่สิบห้าวัน นับแต่วันที่รับคำร้อง ผลการพิจารณาทบทวนให้ถือเป็นที่สุด

6.6. ผู้ประกอบการระดับมาตรฐานเออีโอจะต้องทำสัญญาประกันและทัณฑ์บนการเป็นผู้ประกอบการระดับมาตรฐานเออีโอ พร้อมทั้งวางหลักทรัพย์ค้ำประกันตามหลักเกณฑ์ประกาศกรมศุลกากร กำหนด (9. Collateral Placement) ภายใน 30 วัน นับจากวันที่ออกประกาศกรมศุลกากรอนุญาตให้เป็นผู้ประกอบการระดับมาตรฐานเออีโอ

6.7. ฝ่ายตรวจคัดเลือกและประเมินผล ส่วนมาตรฐานเออีโอ กองมาตรฐานพิธีการและราคาศุลกากร จะออกเลขอ้างอิงผู้ประกอบการระดับมาตรฐานเออีโอ (10. Generated AEO Reference No.) ในระบบทะเบียนผู้มาติดต่อ (Customs Registration) เพื่อเป็นการปรับปรุงฐานข้อมูลของผู้ประกอบการ (11. Database Updating) และทำหนังสือเพื่อนำส่งให้ผู้ประกอบการเก็บรักษาไว้เพื่อกรอกลงในระบบใบขนสินค้าขาเข้า และใบขนสินค้าขาออก สำหรับการใช้สิทธิในการปฏิบัติพิธีการศุลกากร

6.8. ผู้ประกอบการระดับมาตรฐานเออีโอจะต้องนำส่งแบบสำรวจมาตรการรักษาความปลอดภัยประจำปี เพื่อเป็นการปรับปรุงข้อมูลและติดตามผลการดำเนินโครงการ และเพื่อให้ผู้ประกอบการระดับมาตรฐานเออีโอสามารถรักษาสภาพมาตรการรักษาความปลอดภัยของสถานประกอบการได้ โดยระหว่างนี้ หากพบเหตุผิดปกติ ฝ่ายตรวจคัดเลือกและประเมินผล ส่วนมาตรฐานเออีโอ กองมาตรฐานพิธีการและราคาศุลกากร สามารถแจ้งเพื่อขอเข้าตรวจสถานประกอบการได้ และหากพบว่าผู้ประกอบการระดับมาตรฐานเออีโอไม่สามารถรักษามาตรการรักษาความปลอดภัยได้ อาจจะไปสู่การระงับ เพิกถอน หรือสิ้นสภาพการเป็นผู้ประกอบการระดับมาตรฐานเออีโอ และจะเข้าสู่กระบวนการอุทธรณ์ตาม ข้อ 6.5 วรรคสองได้

6.9. ผู้ประกอบการระดับมาตรฐานเออีโอมีหน้าที่จะต้องถูกทบทวนสถานภาพทุก ๆ 3 ปี โดย ฝ่ายตรวจคัดเลือกและประเมินผล ส่วนมาตรฐานเออีโอ กองมาตรฐานพิธีการและราคาศุลกากร จะดำเนินการแจ้งให้ผู้ประกอบการระดับมาตรฐานเออีโอ นำส่งแบบประเมินมาตรการรักษาความปลอดภัย ภายใน 60 วัน นับจากวันที่ได้รับหนังสือแจ้ง และ ฝตป. จะแจ้งให้ผู้ประกอบการทราบถึงกำหนดการเข้าตรวจสถานประกอบการล่วงหน้า ไม่น้อยกว่า 30 วัน ส่วนหลักเกณฑ์หรือเงื่อนไขในการเลื่อนกำหนดการต่าง ๆ เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในประกาศกรมศุลกากร

7. มาตรฐานการปฏิบัติงาน

ตามหลักเกณฑ์ในประกาศกรมศุลกากรที่ 120/2561 ลงวันที่ 8 พฤษภาคม 2561 และประกาศกรมศุลกากรที่ 121/2561 ลงวันที่ 8 พฤษภาคม 2561 กำหนดระยะเวลาในการปฏิบัติงานไว้ ดังต่อไปนี้

7.1. กรมศุลกากรจะพิจารณาสถานภาพหลังจากที่ได้ทำการตรวจสอบเอกสาร ตรวจสอบคุณสมบัติ และสถานประกอบการแล้ว โดยจะประกาศผลให้ทราบภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ได้รับเอกสารประกอบการพิจารณาถูกต้องครบถ้วนและปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่กำหนด

7.2. สำหรับผู้ประกอบการที่ได้รับอนุญาตจากกรมศุลกากร โดยการออกประกาศกรมศุลกากรให้เป็นผู้ประกอบการระดับมาตรฐานเออีโอเรียบร้อยแล้วนั้น จะต้องทำสัญญาประกันและทัณฑ์บนฯ พร้อมทั้งวางหลักทรัพย์ค้ำประกันฯ ภายใน 30 วัน นับจากวันที่กรมศุลกากรออกประกาศอนุญาต โดยวงเงินค้ำประกัน เป็นไปตามที่ประกาศกรมฯ กำหนด

7.3. ฝ่ายตรวจคัดเลือกและประเมินผล ส่วนมาตรฐานเออีโอ กองมาตรฐานพิธีการและราคาศุลกากร จะกำกับดูแล ตรวจสอบ และให้คำปรึกษาแก่ผู้ประกอบการระดับมาตรฐานเออีโอ เพื่อให้ดำเนินตามมาตรการรักษาความปลอดภัยของโครงการผู้ประกอบการระดับมาตรฐานเออีโอโดยอ้างอิงจากเอกสาร กระบวนการ หลักการตามกรอบ WCO SAFE Framework of Standard

8. ระบบติดตามและประเมินผล

ตามหลักเกณฑ์ในประกาศกรมศุลกากรที่ 120/2561 ลงวันที่ 8 พฤษภาคม 2561 และประกาศกรมศุลกากรที่ 121/2561 ลงวันที่ 8 พฤษภาคม 2561 กำหนดให้มีการติดตามและประเมินผล ดังนี้

8.1. ผู้ประกอบการระดับมาตรฐานเออีโอ จะต้องจัดทำแบบสำรวจมาตรการรักษาความปลอดภัย ประจำปี นำส่งต่อฝ่ายตรวจคัดเลือกและประเมินผล ส่วนมาตรฐานเออีโอ กองมาตรฐานพิธีการและราคาศุลกากร โดยในระหว่างที่ผู้ประกอบการได้รับอนุญาตให้เป็นผู้ประกอบการระดับมาตรฐานเออีโอ หากพบว่ามีเหตุอันควรสงสัย หรือข้อบกพร่องในอันที่จะไม่สามารถดำเนินกิจการให้เป็นไปตามมาตรการรักษาความปลอดภัยในห่วงโซ่อุปทาน ฝ่ายตรวจคัดเลือกและประเมินผลสามารถแจ้งผู้ประกอบการเพื่อขอเข้าตรวจประเมินสถานประกอบการได้ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในประกาศกรมศุลกากร

8.2. ฝ่ายตรวจคัดเลือกและประเมินผลจะดำเนินการเข้าตรวจประเมินสถานประกอบการ เพื่อทบทวนสถานภาพผู้ประกอบการระดับมาตรฐานเออีโอทุก ๆ 3 ปี ทั้งนี้ ในกรณีมีเหตุต้องสงสัยระหว่างที่ผู้ประกอบการยังไม่ถึงระยะเวลาทบทวนสถานภาพ กรมศุลกากรสามารถทำหนังสือแจ้งเพื่อเข้าตรวจสอบสถานประกอบการได้

9. เอกสารอ้างอิง

9.1. ประกาศกรมศุลกากรที่ 120/2561 ลงวันที่ 8 พฤษภาคม 2561 เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการเป็นผู้นำของเข้า ผู้ส่งของออกระดับมาตรฐานเออีโอ และเอกสารแนบท้ายประกาศฯ

9.2. ประกาศกรมศุลกากรที่ 121/2561 ลงวันที่ 8 พฤษภาคม 2561 เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการเป็นตัวแทนออกของระดับมาตรฐานเออีโอ และเอกสารแนบท้ายประกาศฯ

9.3. ประมวลระเบียบปฏิบัติศุลกากร พ.ศ. 2560 และคำสั่งทั่วไปกรมศุลกากรที่ 9/2561 เรื่อง แก้ไขเพิ่มเติมประมวลระเบียบปฏิบัติศุลกากร พ.ศ. 2560 หมวด 9 ส่วนที่ 4 บทที่ 3 เรื่อง ระเบียบปฏิบัติเกี่ยวกับผู้นำของเข้า ผู้ส่งของออกระดับมาตรฐานเออีโอ และหมวด 9 ส่วนที่ 4 บทที่ 4 เรื่อง ตัวแทนออกของระดับมาตรฐานเออีโอ

9.4. WCO SAFE Framework of Standard 2018 โดยเฉพาะส่วนของเอกสาร AEO Template และ Customs AEO Validator Guide ซึ่งเกี่ยวข้องกับการตรวจคัดเลือกและประเมินผลโดยตรง

9.5. เว็บไซต์ aeo.customs.go.th ซึ่งจัดทำโดยส่วนมาตรฐานเออีโอ กองมาตรฐานพิธีการและราคาศุลกากร

10. แบบฟอร์มที่ใช้

แบบฟอร์มตามเอกสารแนบท้ายประกาศกรมศุลกากรที่ 120/2561 ลงวันที่ 8 พฤษภาคม 2561 และประกาศกรมศุลกากรที่ 121/2561 ลงวันที่ 8 พฤษภาคม 2561

ทั้งนี้ ฝ่ายตรวจคัดเลือกและประเมินผล ส่วนมาตรฐานเออีโอ กองมาตรฐานพิธีการและราคาศุลกากร ได้อัพโหลดเอกสารต่าง ๆ ที่จำเป็นต่อการดำเนินโครงการผู้ประกอบการระดับมาตรฐานเออีโอ ไว้ที่เว็บไซต์ตาม URL ดังต่อไปนี้

http://aeo.customs.go.th/list_strc_download.php?ini_content=download_170309_02&left_menu=menu_download_170307_03&ini_menu=menu_download&lang=th&root_left_menu=menu_download&left_menu=menu_download_170307_03